

Gyűjtő: L. KAPITÁNY ORSZÉGYA
Gyűjtés ideje: 1998.

--	--	--	--

TART.: KOVÁCS FERENC AZ UTOLSÓ
SOMOGYI KALAPOS ? (újságcikk)
TAGSÁGI KÖNYV, MUNKAKÖNYV

- A segédlevél
- A újságcikk
- A Tagsági könyv
- A munkakönyv

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

FÖLDRAZSI MUTATÓ: KAPOSVAR
SZAKMUTATÓ: XV A

LELTÁRBEÁS:

S E G É D L E V É L .

Kovács Ferenc kalapostanoncst, aki Gyöngyösselymesen 1926. évi július hó 26.-án, az négy polgári iskola évfolyanát elvégezte, Kodrik Dénes kalaposmester karádi lakos ipari műhelyében 1941. évi július hó 1-től - 1943. évi május hó 1-ig, később 1945. évi május hó 1-től, 1946. évi március hó 13-ig tanonci szakbavágó gyakorlatot végzett.

A polgári iskolai négy évfolyanát elégséges eredménnyel elvégezte.

1946. évi március hó 13.-án tartott segédi vizsgálaton kitűnő elemetelt tanúsított.

Ezennel kalapossegéddé nyilvánítjuk.

Tab, 1946. évi március hó 13.-án.

Kodrik Dénes
kalaposmester.

Jenny
ipt. elnök.

3.500 p. azaz nyolcezeröttszáz pengő bélyegilleték nyilvántartásunk, 15/1946. sorszáma alatt készpénzben lefizetve lett.

Biciklitolvajok ellen bilincs

Elektronikus utcai biztonsági bilincsek bevezetésével kívánják a hollandok felvenni a harcot a kerékpártolvajok ellen. Az azonosító számmal működő bilincseket februártól Rotterdam belvárosában próbálják ki. A „Bicikliör” használóknak kódot kell majd beütniük, hogy kétkerekű járműüket lezárják, vagy kiszabadítsák az elektronikus bilincs fogságából.

2600 éves tetemre bukkantak

Kétezerhatszáz éve meghalt ember tetemére bukkantak a régészek egy iráni sóbányában. Zandsán város közelében találták meg a holttestet, amelyet a só tartósított. A férfi arcán épségben megmaradt szemöldöke, bajusza és szakálla. Bal fülében még benne volt az az aranykarika. A szakemberek feltételezése szerint az illető 2600 évvel ezelőtt, bányai munkálatok közben halt meg.

Tönkrement a Lui

A Lui férfimagazin, a Playboyhoz hasonló francia folyóirat, harmincéves piaci jelenlét után tönkrement. A Lui, amely terjedelmes írásokkal kísért női aktfotókat szokott közölni, az eladott példányszám nagy mértékű csökkenése miatt vált veszteségesé.

Liliből Barbie

Harcincót éves a soha nem öregedő Barbie baba, sokmillió leánygyermek amerikai barátjánője, akinek német útlevele van. A szőkeség modelljeül egy rajzfigura szolgált: Lilinek hívták, először 1952-ben bukkant fel rövid szoknyában és túsarkú cipőben a — példányszámát tekintve — verhetetlen német lapban, a Bildben. Innen orozta el Barbie „mamája”, Ruh Handler, s csinált belőle, lányáról, Barbaráról elnevezve „amerikai álomnőt”.

Kőbe vésett Mao Ce-tung művek

Egy kínai kőfaragó mester kőtáblákba véste Mao Ce-tung válogatott műveinek első és negyedik kötetét. Művét a pekingi Mao-mauzóleumnak ajándékozta. A Fucsien tartománybeli alkotó a „Nagy Kormányos” születésének századik évfordulójáról kívánt megemlékezni a kommunista népvézér tanításainak kőbe vésésével.

Rod Stewart tévedett

Rod Stewart annyira szívére vette a megtiszteltetést, hogy végre bebocsátást nyerhet a rockzene Halhatatlanjainak Csarnokába, hogy megfogadta: nincs az az isten, hogy ő ne legyen ott New Yorkban a beavatási ceremónián. És: nem volt ott. Los Angelesben maradt, családjával, mert úgy érezte, hogy a rettenetes földrengés után mellettük a helye. Menedzsere útján közölte, hogy négy gyermekét annyira megviselte a természeti csapás, hogy valóságos sokkot okozott nekik a pusztulás látványa.

Kovács Ferenc az utolsó somogyi kalapos?

Kanászkalap és tengerészsapka

Nyolcszáz éves fazon: a karádi kanászkalap Fotó: Török Anett

Nem terem manapság minden bokrban kalapos. Kovács Ferenc kaposvári mester nem is tud más szakmabeliről a közelben, az egész Dunántúlról hozzá jár, aki javított, mosat vagy új kalapot készítet.

— Mikor nyugdíjba mentem, kiváltottam az ipart, nyolcvanhat óta dolgozom kalaposként — meséli Kovács Ferenc.

— Hol tanulta meg a mesterséget?

— Még Karádon, a nagyapámtól. Régi kalaposdinasztia utolsó sarja vagyok. Már dédapám is kalaposmester volt, még céhes keretek közt szerezte meg a segédlevelét, meg is van az eredeti példánya... Én ebben nőttem fel. Sajnos, gyerekeim nincs, így nincsen senki, akinek átadhatnám a tudásomat, aki tovább folytatná a mesterséget. Volt egy tanítványom, de amikor megégette a kezét, elvágta az ujját, elment a kedve az egészségtől. Azóta sincsen senki, akit érdekelne a dolog.

— Iskolában sem tanítják?

— Csak Budapesten tudok ilyen iskoláról.

— Milyen alapanyagokkal dolgozik?

— Gyapjúval és nyúlászörrel. Nem könnyű hozzájutni, én a jászfényszarui kalapgyártól rendeltem meg a tompokat, azaz a félkész kalapformákat. Ezekből aztán bármilyen fazon kialakítható. A szerszám meg a nagyapámé és a dédapámé volt mind. De van, amit Lengyeltötiben, Kaposváron más kalaposoktól vettem.

— Tud róla, hogy valaki más is foglalkozna ezzel a mesterséggel?

— Hát... itt a környéken biztos, hogy senki. Voltak megrendelőim már Székesfehérvárról, Veszprémből is.

— Kinek van szüksége mostanában kalaposra?

— Főként népitáncosoknak dolgozom, a Somogyi táncegyüttes vitte el a híreimet a

többieknek, így szereztek nekem megrendelőket az egész Dunántúlról.

— Bármilyen tájegység kalapját el tudja készíteni?

— Igen, egy kicsit érteni kell a néprajzhoz is. Ez a kalap például, a karádi kanászkalap nyolcszázéves fazon. A pásztorkalap karimájában drótmezevítő van, hogy ne görbüljön el. A kaposvári múzeumban is van négy kalapom a néprajzi kiállításon. 1989-ben egy népművészeti kiállításon a nyíregyházi országos kiállításig jutott egy kalapom.

— Sokan készíttetnek egyedi fejfedőt?

— Nem nagyon, inkább tisztítani, mosatni, tágítani hozzák a kész darabokat. Ha kimosatom és átgőzöltem, bármilyen formára át tudom alakítani, segíthetek a bajon, ha kicsi vagy nagy a kalap. Amíg végleges formát kap a gyapjúvagy nyúláször-tomp, a tényleges munka egy óra körül van, de nagyon sokat kell száradni az anyagnak, többször egymás után.

— Volt már valamilyen különleges munkája?

— Egyszer valami cserkészcsapat rendelt kolying-sapkákat, bársonyból. A színháznak sokat dolgoztam, tengerészsapkákat is csináltam, sőt, az egyik darabhoz cowboykalapokat rendeltek. Érdekes feladat volt elkészíteni a múzeumnak a rabbikalapot is. A népviseletbe öltöztetett babáknak pedig apró babakalapokat csinállok, háromféle méretben; ezekkel az apró fejfedőkkel több a vesződség, mint egy igazival, a formákat is úgy csináltattam hozzá.

— Mennyi kalap, sapka fordult meg a keze között?

— Hát, azt bajos lenne megmondani, mert sohasem számoltam. De az utcán a szembejövők fején megismerem a munkáimat...

Vezér Judit

A munkakönyv száma: 14/1946.

Kovács Ferenc

segéd — gyári munkás

MUNKAKÖNYVE

(Folyószámmal ellátott 12 oldallal.)

A munkakönyv tulajdonosának sajátkezű névaláírása:

Thomács Ferenc

Irni nem tudása esetében a munkakönyvet kiállító tisztviselőnek ezt igazoló névaláírása:

P. 500 p. nyilvántartó igazgató pénzügyi
bizottság elnöke 15/1946. nyilvántartó-
barbasi postahivatalnál a munkakönyv
nyilvántartásában lefektetve lett.

MUNKAKÖNYV

Kovács Ferenc halapass-
száma: szabad számára.

Születési helye: Székelyudvarhely község
Helyes vármegye, Magyar ország.

Van-e a férfiaknál az elemi népiskola IV. osztályának, a nőknél az elemi népiskola VI. osztályának, vagy az ezzel a választói jogosultság szempontjából egyenlő értékű más iskolai osztálynak vagy ipari szaktanfolyamnak elvégzéséről bizonyítványa?^{2*}

van

Ha ilyen bizonyítványa nincs, tud-e írni és olvasni? Ha igen, igazolhatja-e ezt olyan alnalfabéta tanfolyamon nyert bizonyítvánnyal, amely tanfolyamot valamely törvényhatósági népművelési bizottság rendezett, vagy pedig amelyet más népművelési szerv vagy alakulat rendezett ugyan, de a törvényhatósági népművelési bizottság tudomásával?

* A választói jogosultság szempontjából egyenértékű iskolai osztályokat és tanfolyamokat az 1926. évi 94.000. sz. Vkm. rendelet állapítja meg.

Jegyzet. Aki hamis közokiratot készít vagy valódi közokiratok tartalmának megváltoztatása által meghamisít, ha ebből valakire jogsérelem háramlik, vagy háromhatik, akár külföldi, akár belöldi legyen azon közokirat: a közokirat hamisításának büntetést követi el és öt évig terjedhető börtönnel büntetendő. (1878 évi V. t.-c. 391 §-a.)

Figyelmeztetés! A munkakönyv közokiratnak tekintendő. Lásd még 1878. évi V. t.-c. 400. §-át.

Van-e segédlevele (iparhatósági bizonyítványa) arról, hogy iparostanon volt?

van

A munkanem (szakma), amelyben működik:

halapass

Minden változtatása a munkanemnek (szakmának), amelyben működik, a változtatás időpontjának (év, hó, nap) megjelölésével:

Kiadatott a Székelyudvarhely iparhatóság által
Ignar Leskület
19 46 évi Martius hó 13 napján.

Leskület

A kiállító tisztviselő aláírása.

HATÓSÁGI MEGJEGYZÉSEK

SZEMÉLYLEIRÁS

A munkakönyv tulajdonosának

Születési éve és vallása: 1926. VII. 26. éle.

Termete: magas

Arca: hosszas

Szeme: kek

Szemöldöke: karva

Orra: rendes

Szája: rendes

Fogai: jóak

Haja: karva

Szakálla: keveset

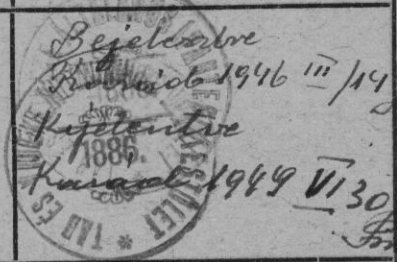
Különös ismertető jele: nincs

Foglalkozása: halászsegéd

E munkakönyv az 1922 : XII. t.-cikk III. §-a értelmében a következő okmányok alapján állítottatott ki:

tanúszerződés, iskolai hi-
ány, tanú, segédjelentes és
nyelvjárás, és 934/1946. számú
meghalározat, labi járás fő-
felügyelője S. S.

A munkaadó neve, foglalkozása és lakóhelye	A segéd (gyári munkás)			
	munkába lépésének napja	Foglal- kozása	munkából ki lépésé- nek napja	munka- bére
Kodits Dénes Karád	1946 III/14	Munkács		

A munkaadó sajátkezű aláírása és annak kelte	A munkaviszonyban beállott változásnak az iparhatóság részére való igazolása*
Kodits Dénes	 <p>Bejelentésre kötelező 1946 III/14 Kijelentve 1949 VI/30</p> <p>347 Dontes Dontes</p>

* A rovatot olvashatóan kell kitölteni. Ha a bejegyzés bélyegző alkalmazásával történt s a bejegyzés időpontja elmosódott, az iparhatóság a bejegyzés időpontját köteles tintával is beírni és igazolni, hogy a javítás hivatalos tólal történt.

STATIONER GENERAL
W.A. 2196
Telegraph Office

1528/1910

Személyi Kártya
NA-2196

KISIPAROSOK ORSZÁGOS
SZERVEZETE

Nr. 152125

szám

Kaposvári Alapszervezet

Név: Kovács Ferenc

Leánykori név: _____

Anyja neve: Kodrik Margit

Szül. hely: Szeged, Széchenyi

Személyi száma: 126078 2325

A kiállítás kelte: 1986. XI. 24

KISIPAROSOK ORSZÁGOS SZERVEZETE
Kaposvár
titkár
2

Foglalkozása:

sapkakészítő
-02
Alapszervezet

Lakhelye:

Kaposvár
Szegfű u. 19.

Műhely, ill. telephely címe: _____

u. 9.

Iparigazolvány száma:

III. 4689/86

Működési engedély száma: _____

KIOSZ tag

1986. XI. 24 óta

VÁCS FERENC
pos és sapkakészítő
aposvár, Szegfű u. 19.
szám: III. 4699/1986.
dószám: 50849453-1-34

Megállapított tagdíj

50,- Ft

Január	100 Ft 1991. IPARTISZTILEI	
Február	100 Ft 1991. IPARTISZTILEI	
Március		
Április		
Május		
Június		

1986. év

Július		
Auguszt.		
Szept.		
Október		
Nov.		
Dec.	20 Ft 1986.	30 Ft 1986.

Megállapított tagdíj

50 Ft

Január	50 ^{Ft} 1987. 	
Február	50 ^{Ft} 1987. 	
Március	50 ^{Ft} 1987. 	
Április	50 ^{Ft} 1987. 	
Május	50 ^{Ft} 1987. 	
Június	50 ^{Ft} 1987. 	

1987

év

Július	50 ^{Ft} 1987. 	
Auguszt.	50 ^{Ft} 1987. 	
Szept.	50 ^{Ft} 1987. 	
Október	50 ^{Ft} 1987. 	
Nov.	1987. 50 ^{Ft}	
Dec.	1987. 50 ^{Ft}	

Megállapított tagdíj

Ft

Január	50 ^{Ft} 1988. 	
Február	50 ^{Ft} 1988. 	
Március	50 ^{Ft} 1988. 	
Április	50 ^{Ft} 1988. 	
Május	50 ^{Ft} 1988. 	
Június	50 ^{Ft} 1988. 	

198

év

Július	50 ^{Ft} 1988. 	
Auguszt.		
Szept.	100 ^{Ft} 1988. 	
Október	50 ^{Ft} 1988. 	
Nov.	50 ^{Ft} 1988. 	
Dec.	50 ^{Ft} 1988. 	

Megállapított tagdíj

Ft

Január	50 ^{Ft} 1989.		
Február	50 ^{Ft} 1989.		
Március	50 ^{Ft} 1989.		
Április	50 ^{Ft} 1989.		
Május	50 ^{Ft} 1989.		
Június	50 ^{Ft} 1989.		

1989

év

Július	50 ^{Ft} 1989.		
Auguszt.	50 ^{Ft} 1989.		
Szept.	50 ^{Ft} 1989.		
Október	50 ^{Ft} 1989.		
Nov.	50 ^{Ft} 1989.		
Dec.	50 ^{Ft} 1989.		

Megállapított tagdíj

Ft

Január	50Ft 1990.	
Február	50Ft 1990.	
Március	50Ft 1990.	
Április		
Május	100Ft 1990.	
Június	100Ft 1990.	
	100Ft 1990.	

198

év

Július	70Ft 1990.		30Ft 1990.	
Auguszt.	70Ft 1990.		30Ft 1990.	
Szept.	100Ft 1990.			
Október	100Ft 1990.			
Nov.	100Ft 1990.			
Dec.	100Ft 1990.			

BEJEGYZÉSEK:

(Csak KIOSZ bélyegzővel ellátott
bejegyzések érvényesek)

BOVACS FERENC
Káposza és csipkékészítő
100 Káposzai, Budaörs 41. 19.
Egyesület III. 400/1976.
Adószám: 50949884-84

NOVOPLAST

D. KIOSZ 12. r. sz. - 85.24 K.-Zv. Ny